

Göteborg CitySamverkan

Välkommen till Digital Städmorgon!
Sändningen startar strax.

Vi kommer att spela in detta webinarium och ber er därför att hålla kamera och mikrofon avstängda. Eventuella frågor kan ställas via chatfunktionen. Hinner vi inte med att besvara alla frågor, efter respektive föredrag, så kommer svar och film att finnas på goteborgcitysamverkan.se

Förbud mot engångsplastprodukter

Städmorgon 2021-04-13

Ulrika Barkman Park- och naturförvaltningen

Bakgrund

- Beräkningar visar att 80-85 % av det marina skräpet i EU består av plast
- 50 % är produkter för engångsbruk
- Ca 27 % är fiskerelaterade föremål

Plastartikel för engångsbruk – vad är det?

En produkt som helt eller delvis består av plast och som inte har utformats, konstruerats eller släppts ut på marknaden för att under sin livscykel återanvändas flera gånger genom att återfyllas eller återanvändas för samma ändamål som den utformats för.

Siffror på problematiken

En veckas skräpmätning 2020
resulterade i **35 miljoner** artiklar

22 miljoner
fimpar

140 000
engångsmuggar

4,8 miljoner
portionssnus

140 000
lock till
engångsmuggar

735 000
flexibla omslag
(Ex. godispapper)

70 000
våtservetter

350 000
matlådor

35 000
ballonger

Ett av målen i utredningen om hur engångsplastdirektivet ska genomföras i Sverige är :

Nedskräpningen utomhus av fimpar, portionssnus och förpackningar i engångsplast ska minska med 50% från 2024 till 2030.

Vilka produkter försvinner

- Bomullstopps av plast
- Bestick i engångsplast
- Tallrikar i engångsplast
- Sugrör i plast
- Omrörare för drycker i plast
- Ballongpinnar i plast
- Produkter gjorda av oxo-nedbrytbar plast
- Livsmedelsbehållare av expanderad polystyren
- Dryckesbehållare och muggar i expanderad polystyren (inkl. korkar och lock)
- Sverige kommer även att förbjuda plastkonfetti

Flera viktiga saker händer redan i juli 2021

Vissa engångsplastprodukter förbjuds

sugrör, dryckesbehållare och bestick.

Krav på märkning av produkter och information införs

Vissa produkter, som t.ex. tamponger, tobaksvaror med filter och våtservetter, ska ha en märkning på sig för att få säljas i Sverige. Märkningen ska visa tydligt att produkten innehåller plast, hur man bäst gör med produkten efter den har använts och vilka negativa konsekvenser det kan få om man inte tar hand om plasten på rätt sätt.

- **1 jan 2022:** Straffansvar även för ringa nedskräpning
- **30 april 2022:** Förbjudet att använda konfetti som innehåller plast utomhus
- **5 januari 2023:** Utökat producentansvar med insamling av fimpar och förpackningar utomhus
- **5 januari 2023:** Fler plastflaskor och metallburkar ska samlas in
- **2023:** Producenterna blir pålagda en nedskräpningsavgift
- **1 januari 2024:** Förbud mot engångsmuggar som innehåller mer än 10% plast
- **1 januari 2024:** Take away i återanvändbara lådor och muggar
- **3 juli 2024:** Krav på bättre design där lock och korkar av plast sitter kvar vid dryckesbehållaren
- **1 januari 2025:** Förpackningar ska gå att återvinna
- **1 januari 2025:** Böter eller fängelse om förpackningar inte kan återvinnas
- **1 januari 2029:** Även mjölkflaskor ska pantas
- **2030:** Krav på att PET ska innehålla 30% återvunnen plast

- **1 jan 2022** - Böter även för ringa nedskräpning
- **januari 2023** - Insamlingsystem för fimpar och förpackningar som bekostas av producenterna.
- **2023** - Producenterna föreslås få en nedskräpningsavgift i proportion till hur stor andel skräpet utgör av nedskräpningen. Pengarna från avgiften skall gå till kommunerna.
- **1 januari 2024** - Förbud mot engångsmuggar som innehåller mer än 10% plast
- **1 januari 2024** - Take away i återanvändbara lådor och muggar

Park- och naturförvaltningens anvisning för avfallssnåla evenemang.

Reglerande styrande dokument

Princip
Riktlinje
Regel
• Anvisning
Rutin
Instruktion

Tidsplan för när specifika åtgärder senast skall vara genomförda.

År 2021
Minimera spridningen av konfetti utomhus, om det används måste produkten vara helt gjord av papper.
Arrangörer av evenemang ansvarar för att eventuell nedskräpning från verksamheter och besökare blir omhändertagen. Om detta inte görs kommer kostnader att debiteras.
Utdelningen av reklam (till exempel flygblad, gåvor, ballonger mm.) förekommer inte under evenemang.
Aluminiumfolie, portionsförpackningar för mjölk, salt, socker eller liknande används inte.
I linje med EU-direktivet 2019/904 upphör följande engångsprodukter att användas: Engångssugrör i plast, engångsmuggar i plast (inklusive frigitmuggar), Engångsbestick i plast (gafflar, knivar, skedar, ätpinnar), Engångstallrikar i plast, Dryckesomrörare i plast, Livsmedelsförpackningar i frigit (till exempel hämtmatslådor och dryckesbehållare) samt produkter i oxo-nedbrytbar plast.
Inga påsar delas ut gratis. Papperspåsar ersätter plastpåsar.
De engångsartiklar som fortfarande används ska inte vara gjorda av metall eller plast.
De flaskor och burkar som används för dryck är anslutna till ett pantsystem.
Matavfall sorteras ut av medverkande aktörer som har tillagning på plats.
Där möjlighet finns så kopplas temporära toaletter till befintligt avloppssystem.
År 2022
Ingen spridning av konfetti sker på evenemang utomhus.
År 2023
Engångsglas till dryck används inte.
Engångsbestick används inte.
Engångstallrikar används inte.
År 2024
Användningen av engångsartiklar har i princip upphört vid utgången av 2024.

Kontakt

Stadsliv

Park- och naturförvaltningen, Göteborg Stad

ulrika.barkman@ponf.goteborg.se

INNERSTADEN
GÖTEBORG

Städmorgon i stadskärnan

Råttbekämpning

**Pilotprojekt
Råttproblem runt Domkyrkoplan 2016-
2017**

**Lena Dalerup
Vd Innerstaden Göteborg**

Process 2016

Bakgrund

Innerstaden Göteborg uppmärksammar råttproblem. Fastighetsägare, kommunen, verksamheter och besökare upplevde stort **synligt** problem med råttor.

Start

Innerstaden Göteborg initierar möte med Fastighetsägarna GFR och Göteborgs Stad **augusti 2016**. Samordning av åtgärder är en viktig fråga. Området kring Domkyrkan utses till pilot.

Åtgärdsplan

- Kretslopp och Vatten placerar fällor.
- Innerstaden informerar fastighetsägarna.
- Park- och Naturförvaltningen placerar betesstationer och fällor.
- Verksamheterna ges information angående sophantering.
- Miljöförvaltningen kopplas på för tillsyn av miljörum.
- Uppföljning av resultatet sker januari 2017.

Utvärdering 2017

Utfall

- ✓ Inga råttor synliga runt och på Domkyrkoplan.
- ✓ Antalet råttor reducerades starkt under hösten.
- ✓ Ingen synlig spillning från råttor runt papperskorgar.
- ✓ Samordning är framgångsfaktor.

Verktyg

- Tätning av portar till miljörum.
- Information till restauranger och kaféer om hygien i soprum/miljörum.
- Tätning av gamla rör som går ut från huskroppar.
- Luckor i avlopp så att vatten och fekalier endast går en väg.
- Fångstfällor runt Domkyrkobyggnaden och park.
- Elektriska giljotiner i sex avloppsbrunnar runt Domkyrkoplan.
- Utplacering av täta papperskorgar "Big Belly".
- Ombyggnad av befintliga papperskorgars yta och inkast så att råttor ej kan klättra upp och hushållsavfall ej kan pressas ned.
- Skyltning i parken med budskap lägg inte ut fågelmat då denna mat drar till sig råttor.

Fortsättning...

- Interpellation till Kommunstyrelsen med frågor kring bekämpningen av råttor **2018**.
- Kommunstyrelsens hänvisar till Innerstaden Göteborgs utvärdering av piloten runt Domkyrkoplan.
- Kommunstyrelsen konstaterar:
 - Råttbekämpning kring Domkyrkoplan framgångsrikt pilotprojekt.
 - Piloten som förebild för kommande projekt.
 - Ett behov av samordning av information.
 - Samordnade insatser från olika parter är framgångsfaktor.

2019 åter aktuellt när Miljöförvaltningen rapporterar åter ökning av problem. Sveriges Radio plockar upp ämnet.

Interpellationssvar
Kommunfullmäktige
7 juni 2018

Svar angående Interpellation av Martin Forsell (VägV) till kommunstyrelsens ordförande om stadens arbete med att bekämpa och förebygga skadedjur

Samordnad råttbekämpning

Snabbfakta från pilotprojekt

Park & naturs uppdrag från Kommunfullmäktige 2020

Nulägesbeskrivning

- Ett råttpar kan ge upp till 800 ungar per år
- **Ökad förekomst**
Anticimex elektroniska avloppsfällor i Göteborg, ökat fångst 40 % per år 2018-2020
- **Bor i huvudsak i avloppsnäten**
14 avloppsfällor utplacerade i pilotområden Fredsstan och del av Avenyn - 1006 råttor 3 mån

Bara drygt 40 % av servisledningarna in till fastigheterna är i bruk => blir boplatser & väg in i fastighet

- **Infrastrukturarbeten ger förflyttningar**
.....råttor kommer upp till ytan

Problem i pilotområdena

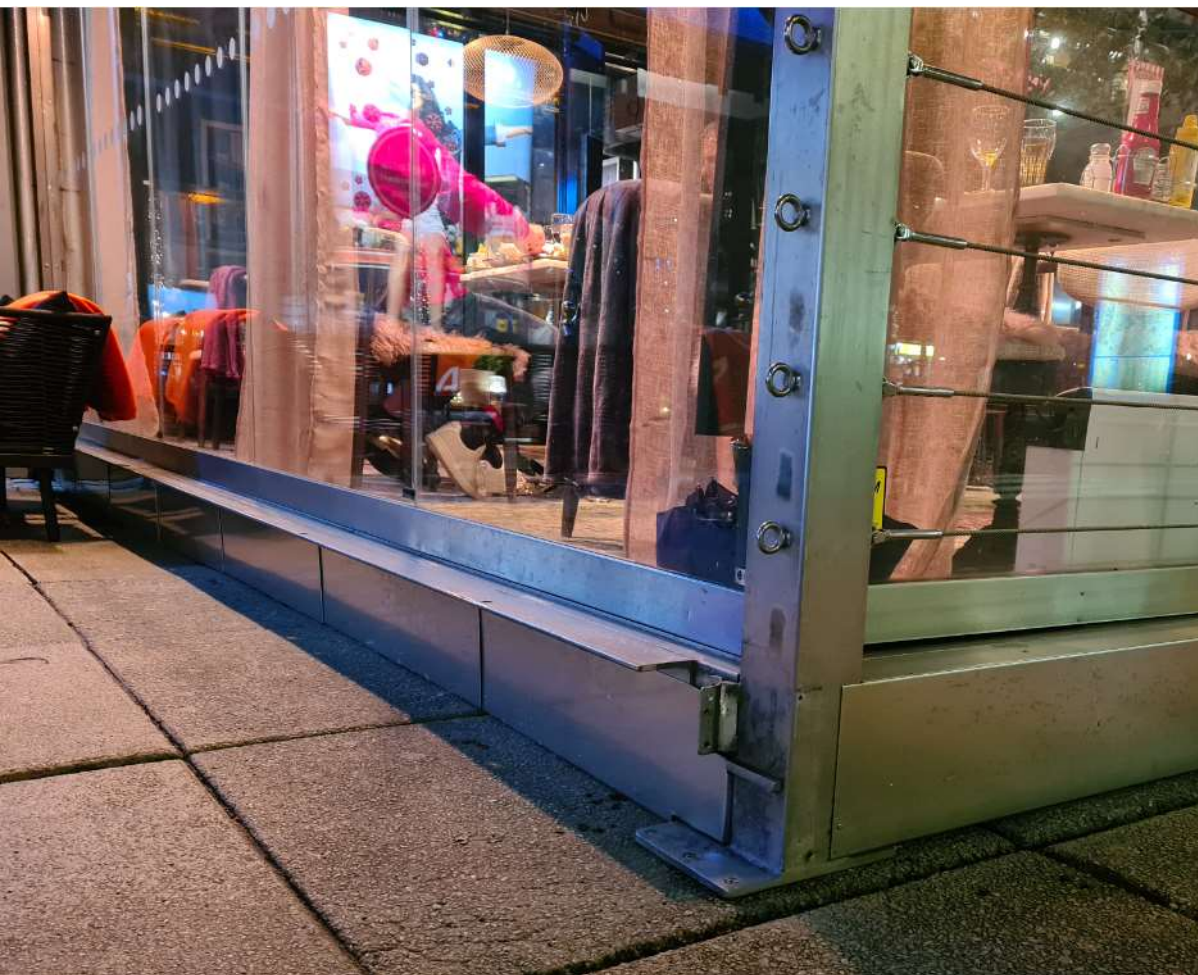
Föda till råttorna

- Nedskräpning
- Spill från take away mat
- Uteserveringar
- Otäta papperskorgar
- Fågelmätning
- Fett i avlopp

Råttorna hämtar maten nattetid och samlar till boplatser där de förökar sig

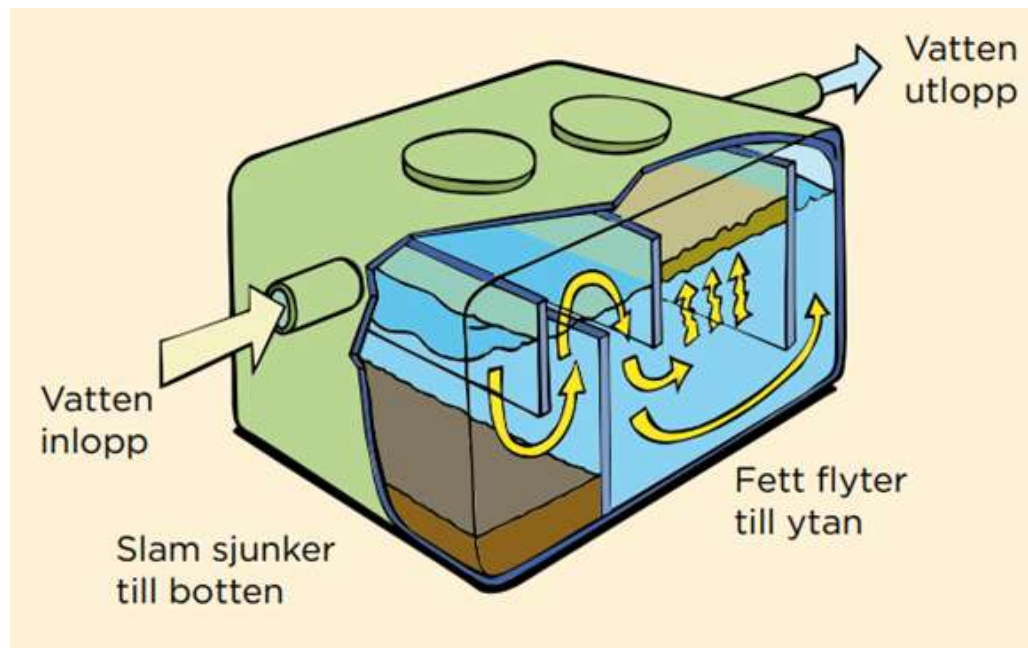

Lösning - Täta uteserveringen

Lösning - Installera fettavskiljare

Alla verksamheter som riskerar att släppa ut mer fett än vad normalt hushållsavloppsvatten innehåller måste ha en avskiljare för fett. **Fastighetsägaren ansvarig**

Lösning - Håll rent

**Råttorna bryr sig inte om fastighets- eller förvaltningsgränser
Tät och ren avfallshantering avgörande!!**

Förslag - Inrätta skadedjurssamordnare

- Tjänst på Park- och natur
- Utgöra kunskapsstöd
- Samordna och bygga nätverk

Göteborgs
Stad

Trafikkontoret Göteborg

Stadens anläggningar Gata/Spår

Stefan Risedahl

Hållbar ren stad 2021-

Några av våra 100 sommarjobbare

2020

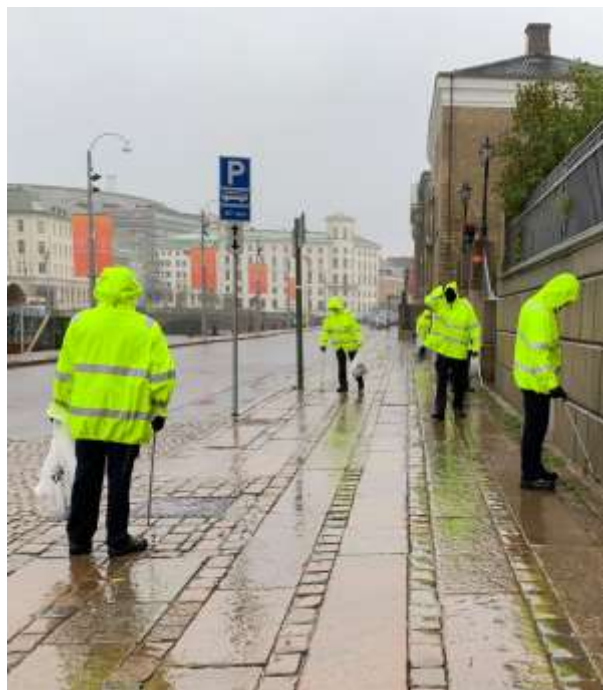
Städning pågår

Sol vind och vatten

Vinterjobbare 36 stycken

2021 ?

- 36 stycken sommarjobbare
- 14/6-13/8
- 4 lag med handledare
- Högstadiungdomar och gymnasieungdomar

**Göteborgs
Stad**

KONTAKT:

Stadens anläggningar/ Gata-Spår

Trafikkontoret Göteborgs Stad

Stefan Risedahl

stefan.risedahl@trafikkontoret.goteborg.se

Göteborgs
Stad

Trafikkontoret

**Stadens anläggningar
Gata/Spår**

Stefan Risedahl

Hållbar ren stad 2021-

Vem städar i staden?

- Gator = Trafikkontoret
- Parker = Parkförvaltningen
- Vallgraven =
Parkförvaltningen
- Spårvagns/busshållplatser
Västtrafik /Trafikkontoret
- Trottoaren = fastighetsägaren

Uteserveringar

- 25 meter
- Gäller skräp som härrör från uteserveringen även fimpar.
- Du får ställa ut askkopp men följ alla regler som finns.

Samarbete

**Göteborgs
Stad**

KONTAKT:

Stadens anläggningar/ Gata-Spår

Trafikkontoret Göteborgs Stad

Stefan Risedahl

stefan.risedahl@trafikkontoret.goteborg.se

HUFVUDSTADEN

Oskar Olsson

Göteborg CitySamverkan

Tack alla deltagande föredragshållare
och tack för att du var med via länk!

nordstan